

UCHWAŁA NR
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 2026 r.

w sprawie zamiaru i przyczyn podziału Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu

Na podstawie art. 18 pkt 19 lit. f ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2026 r., poz. 720 ze zm.) oraz art. 18 ust. 3 w związku z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2026 r., poz. 457 ze zm.) Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Zamierza się dokonać podziału Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu – instytucji kultury, dla której organizatorem jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego, wpisanej do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Województwo pod numerem RIK-9, poprzez wyłączenie z tej instytucji wyodrębnionej jednostki pod nazwą Dom Pracy Twórczej Pałacu Myśliwskiego w Antoninie, celem włączenia tej jednostki do Muzeum w Lewkowie – Zespołu Pałacowo-Parkowego – instytucji kultury, dla której organizatorem jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego, wpisanej do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Województwo pod numerem RIK-24.

2. Zasadniczą przyczyną planowanego podziału Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu jest potrzeba zapewnienia spójnego i efektywnego modelu zarządzania zabytkowymi obiektami rezydencjonalnymi pozostającymi w gestii Samorządu Województwa Wielkopolskiego, a także pełniejszego wykorzystania potencjału historycznego, edukacyjnego i kulturowego Antonina, zgodnie z misją Samorządu Województwa Wielkopolskiego, określoną w Strategii rozwoju województwa wielopolskiego do 2030 roku.

§ 2.

Informacja o zamiarze i przyczynach podziału, o których mowa w § 1, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały, zostanie podana do publicznej wiadomości przez opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu oraz zamieszczenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, na okres co najmniej 3 miesięcy od dnia podjęcia niniejszej uchwały.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Wielkopolskiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr

Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

z dnia.....2026 r.

Informacja o zamiarze i przyczynach podziału Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu

Samorząd Województwa Wielkopolskiego zamierza dokonać podziału Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu poprzez wyłączenie z tej instytucji kultury wyodrębnionej jednostki organizacyjnej, działającej pod nazwą Dom Pracy Twórczej Pałacu Myśliwskiego w Antoninie, celem włączenia tej jednostki do Muzeum w Lewkowie – Zespołu Pałacowo-Parkowego.

Pałac Myśliwski Książąt Radziwiłłów w Antoninie, funkcjonujący obecnie (od lat 80. XX wieku) w strukturze Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, jest jednym z najcenniejszych zabytków architektury rezydencjonalnej południowej Wielkopolski. Wybudowany w 1824 roku dla księcia Antoniego Radziwiłła według projektu Karla Friedricha Schinkla, jest miejscem związanym z Fryderykiem Chopinem, który przebywał w Antoninie w latach 1826 i 1829.

Zamiar wyłączenia Domu Pracy Twórczej Pałacu Myśliwskiego w Antoninie ze struktury Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu i włączenia go do Muzeum w Lewkowie – Zespołu Pałacowo-Parkowego wynika z potrzeby zapewnienia spójnego i efektywnego modelu zarządzania zabytkowymi obiektami rezydencjonalnymi pozostającymi w gestii Samorządu Województwa Wielkopolskiego, a także pełniejszego wykorzystania potencjału historycznego, edukacyjnego i kulturowego Antonina. Zmiana ta będzie również korzystna z punktu widzenia funkcjonowania Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, pozwalając na większą konsolidację działalności tej instytucji oraz skoncentrowanie zasobów organizacyjnych i finansowych na realizacji jej podstawowych zadań w zakresie działalności artystycznej, animacyjnej i upowszechniania kultury. Muzeum natomiast koncentruje swoje działania na dziedzictwie, zabytkach i edukacji historycznej, co bardziej odpowiada potrzebom tak cennego zespołu zabytków, obejmującego nie tylko drewniany pałac myśliwski, ale także kaplicę grobową Radziwiłłów, grobowiec na wyspie, budynek mieszkalno-gospodarczy tzw. „ogrodówkę” oraz okazały park.

Oba obiekty łączy ich historia, charakter oraz funkcje związane z ochroną i udostępnianiem dziedzictwa kulturowego. Zarówno Pałac w Lewkowie, związany z rodziną Lipskich, jak i Pałac Myśliwski w Antoninie, wzniesiony dla Radziwiłłów, powstały jako rezydencje rodów ziemiańskich w zbliżonym okresie. Stanowią materialne świadectwo historii wielkopolskiego ziemiaństwa, jego kultury oraz tradycji patriotycznych. Szczególnym elementem dziedzictwa Antonina są związki rodziny Radziwiłłów z Fryderykiem Chopinem i pobyty kompozytora w pałacu.

Integralną częścią obu zabytkowych założeń są historyczne parki. Zarządzanie nimi przez jedną instytucję pozwoli na wykorzystanie wspólnych kompetencji i doświadczeń w zakresie ochrony zabytków, pielęgnacji historycznej zieleni oraz prowadzenia prac konserwatorskich, remontowych i inwestycyjnych. Umożliwi również bardziej racjonalne wykorzystanie zaplecza organizacyjnego i technicznego oraz może przyczynić się do ograniczenia kosztów związanych z utrzymaniem obu zespołów pałacowo-parkowych.

Za proponowaną zmianą przemawia również położenie obu obiektów. Antonin znajduje się w niewielkiej odległości od Lewkowa, znacznie bliżej niego niż Kalisza. Bliskość obu zespołów sprzyja wspólnemu planowaniu działań programowych, edukacyjnych, promocyjnych i turystycznych oraz tworzeniu spójnej oferty dotyczącej dziedzictwa historycznego południowej Wielkopolski.

Istotną przesłanką planowanej zmiany jest możliwość pełniejszego wykorzystania potencjału edukacyjnego Pałacu w Antoninie. Funkcjonowanie obiektu w strukturze instytucji muzealnej umożliwi rozwinięcie działalności muzealnej i edukacyjnej, w tym prowadzenie lekcji muzealnych i historycznych, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Historia rodu Radziwiłłów, postać księcia Antoniego Radziwiłła, związki Antonina z Fryderykiem Chopinem, architektura Karla Friedricha Schinkla oraz dzieje wielkopolskiego ziemiaństwa stanowią wartościową podstawę do prowadzenia tego rodzaju działalności.

Wspólne zarządzanie obiektami w Lewkowie i Antoninie umożliwi również przygotowanie oferty edukacyjnej dla szkół wykorzystującej potencjał historyczny obu miejsc. Programy i lekcje muzealne mogą obejmować m.in. historię rodów Lipskich i Radziwiłłów, dzieje i kulturę wielkopolskiego ziemiaństwa, tradycje patriotyczne, życie codzienne w dawnych rezydencjach oraz związki Fryderyka Chopina z Antoninem. Możliwe będzie także przygotowywanie programów edukacyjnych obejmujących wizyty w obu zespołach pałacowo-parkowych.

Rozwijanie funkcji muzealnej Antonina znajduje również uzasadnienie w dotychczasowej historii obiektu. Już w 1960 roku utworzono w pałacu izbę pamięci Fryderyka Chopina, a w kolejnych latach rozwijano działalność służącą upamiętnianiu związków kompozytora z Antoninem.

Planowana zmiana organizacyjna nie oznacza ograniczenia dotychczasowej działalności muzycznej i artystycznej prowadzonej w Antoninie. Tradycja Chopinowska, w tym Międzynarodowy Festiwal „Chopin w barwach jesieni”, Konfrontacje Chopinowskie oraz koncerty związane z osobą i twórczością Fryderyka Chopina, stanowi trwały element tożsamości tego miejsca. Zakłada się jej zachowanie i dalszy rozwój w ramach działalności instytucji.

Włączenie Domu Pracy Twórczej Pałacu Myśliwskiego w Antoninie do Muzeum w Lewkowie – Zespołu Pałacowo-Parkowego stworzy warunki do połączenia ochrony i udostępniania dziedzictwa historycznego z działalnością muzealną, edukacyjną i artystyczną, a także do bardziej efektywnego zarządzania dwoma blisko położonymi zabytkowymi zespołami rezydencjonalno-parkowymi. Dopuszcza się, że wraz z włączeniem jednostki w struktury instytucji muzealnej, dokonana zostanie zmiana nazwy tej jednostki na nazwę bardziej adekwatną do charakteru obiektu zabytkowego.

Uzasadnienie do uchwały nr

Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

z dnia 2026 r.

Zgodnie z treścią art. 18 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej organizator może dokonać połączenia instytucji kultury, w tym instytucji kultury prowadzących działalność w różnych formach, lub podziału instytucji kultury.

Ponadto treść art. 20 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy przewiduje, że podział instytucji kultury może również polegać na wyłączeniu z instytucji kultury wyodrębnionej jednostki lub jednostek organizacyjnych w celu włączenia ich do innej instytucji kultury.

Na 3 miesiące przed wydaniem aktu o połączeniu lub podziale instytucji kultury organizator jest obowiązany podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach takiej decyzji.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego zamierza dokonać podziału Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu poprzez wyłączenie z tej instytucji kultury wyodrębnionej jednostki organizacyjnej, funkcjonującej pod nazwą Dom Pracy Twórczej Pałacu Myśliwskiego w Antoninie, w oddalonym od głównej siedziby instytucji o około 40 km zabytkowym pałacu Książąt Radziwiłłów, celem włączenia tej jednostki w strukturę bliżej położonego Muzeum w Lewkowie – Zespołu Pałacowo-Parkowego. Realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się do zapewnienia bardziej adekwatnej i efektywniejszej realizacji misji Samorządu Województwa Wielkopolskiego, określonej w Strategii rozwoju województwa wielopolskiego do 2030 roku, polegającej m.in. na dbaniu o dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń.

Planuje się, że decyzja o dokonaniu przedmiotowego podziału wejdzie w życie nie później niż w trzecim kwartale 2027 r. Podjęcie niniejszej uchwały stanowi zatem warunek skutecznej realizacji zamiaru podziału instytucji kultury w przewidzianym ustawą terminie.

Uwzględniając powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.